

3. Про затвердження Положення про вимоги до стандартної (типової) форми деривативів: Постанова від 19 квітня 1999 р. N 632. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/632-99-%D0%BF>.
4. Податковий кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. – №13–14, №15–16, №17. Ст. 112.
5. Солодкий М.О. Біржовий ринок: навчальний посібник. Київ: Аграрна освіта, 2010. 565 с.
6. Шкрамко А. Форвардні угоди на ринку цінних паперів: переваги та недоліки. ЕКФ. 2011. С. 46.

*М'якота О.
студентка III курсу юридичного факультету
Тернопільського національного економічного університету
Науковий керівник: к.ю.н., доцент
кафедри конституційного, адміністративного
та фінансового права ТНЕУ Ментух Н.Ф.*

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА РЕАЛІЇ

На сьогодні правове регулювання інноваційної діяльності є одним із ключових інструментів в економічному та правовому розвитку нашої держави. Інновації відіграють важливу роль в діяльності кожного учасника господарських відносин, оскільки спрямовані на реалізацію інвестицій щодо різних науково – технічних розробок та проектів задля досягнення значного результату в тій чи іншій сфері виробництва.

На сучасному етапі розвитку національного законодавства одним із провідних напрямів, є регулювання інноваційної діяльності. Адже підвищення рівня конкурентоздатності нових товарів та послуг, покращення соціально – економічного становища як суб'єктів господарювання так і суспільства загалом, впровадження нових видів продукції та технологій – усе це, є невід'ємними чинниками в функціонуванні будь – якої держави.

Згідно з законодавством України інноваційна діяльність – це діяльність учасників господарських відносин, що спрямована на виконання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоздатних товарів і послуг. Внаслідок такого виду господарської діяльності створюються інновації тобто новостворені і вдосконалені технології, продукція або послуги, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва в певній сфері діяльності суб'єктів господарювання.

Відповідно до ст. 5 Закону України «Про інноваційну діяльність» [6, с.1] суб'єктами щодо реалізації даного процесу, виступають фізичні і юридичні особи України, також фізичні і юридичні особи іноземних держав, особи без громадянства, об'єднання цих осіб, які провадять в Україні інноваційну діяльність і залучають майнові та інтелектуальні цінності вкладають власні чи запозичені кошти в реалізацію в Україні інноваційних проектів. Окрім того, важливу роль в регулюванні цієї діяльності відіграє Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, та органи місцевого самоврядування, адже мають повноваження які створюють умови щодо реалізації таких інноваційних

напрямів, шляхом прийняття як законодавчої бази так і надання фінансової підтримки для забезпечення новітніх процесів.

На законодавчому рівні правове регулювання інноваційної діяльності здійснюється на основі ряду нормативно – правових актів, які мають різну юридичну силу починаючи від законів і до локальних актів[6, с.1].

Фундаментальною основою правового регулювання інноваційної діяльності перш за все, є Конституція України, оскільки на ній базується все законодавство нашої держави, що регулює суспільні відносини в цій сфері. Крім того, важливу роль відіграють Господарський кодекс України, який в главі 34 дає основне визначення інноваційної діяльності та визначає її види, форми інвестування в інновації, шляхи та форми державного регулювання, систему державних гарантій, основні засади державної експертизи інноваційних проектів, а також поняття та зміст договору на створення і передачу науково технічної продукції. Однак існують і інші види договорів спрямованих на виконання науково – дослідних або дослідно – конструкторських та технологічних робіт, істотні умови щодо яких, зазначені в Цивільному кодексі України[5, с. 157].

На сьогодні в Україні реалізація даних видів науково - технічних програм здійснюється на основі законів України «Про інвестиційну діяльність» [7, с.1] та «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності» [8, с. 2] згідно з якими, інвестиції що здійснюються у формі майнових та інтелектуальних цінностей, фінансових ресурсів, які вкладаються в підприємства, шляхом проведення інвестиційних проектів, створює високотехнологічну конкурентноспроможну екологічно чисту продукцію, що значно збільшує експортний потенціал держави на внутрішньому та зовнішньому ринку, та розвиває сучасні інформаційні, комунікаційні технології. Така діяльність допомагає успішно та ефективно експортувати та використовувати інноваційні науково – технічні та інші інтелектуальні надбання на міжнародному рівні, що здійснюється уповноваженим органом, відповідно до Закону України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» [10, с. 3], та дає значні результати для подальшого розвитку міжнародного співробітництва української держави з іншими країнами. Таким чином, зростає фінансово економічне забезпечення як України так і авторів технологій, а також осіб, що здійснюють їх трансфер. Окрім цього, покращується якість інноваційної продукції, що дає можливість розвиватися економічній конкуренції на внутрішньому ринку серед суб'єктів господарювання.

Постійне підтримання економічного потенціалу нашої країни потребує створення умов для підвищення рівня свободи наукової творчості і розвитку її результатів, про що неодмінно йдеться в законі України «Про наукову і науково- технічну діяльність» [9, с. 6], відповідно до якого, всі інноваційні проекти здійснюються для задоволення потреб суспільства, бізнесу та держави. Також для того, щоб покращити становище суб'єктів господарювання в сфері інноваційної діяльності на законодавчому рівні було введено такі заходи підтримки як: пряме фінансування, пільгове оподаткування, кредитування тощо.

Варто зазначити, що Кабінетом Міністрів України у 17.06. 2009 році було схвалено Концепцію розвитку національної інноваційної системи [2, с.2], основною метою якої, є покращення становища вітчизняних товаровиробників,

підвищення рівня інноваційної активності для застосування різних видів передових технологій. Таким чином, формується збалансована державна політика, яка б чітко вказувала на слабкі сторони інноваційної діяльності та покращувала їх. З огляду на це, на сьогодні, ми маємо значну кількість підприємств, які впроваджували інновації за різними типами діяльності та регіонами.

Так, за останні кілька років 450 підприємств реалізували інноваційну продукцію в Україні, 179 за її межами. Загалом було здійснено близько 3617 інноваційних процесів, які дали змогу вийти на ринок новим інноваційним продуктам. Тобто, створення законодавчої бази для інноваційної діяльності мали позитивний відгук у бізнес-середовищі, зокрема, зростання інвестицій у 2018 році сприяло розширенню власних фінансових можливостей підприємств, кошти яких залишаються ключовим джерелом фінансування інвестицій (73,2 відсотка у структурі капітальних інвестицій у січні-вересні 2018 року) [3, с. 209].

Отже, правове регулювання інноваційної діяльності на сьогодні, є однією із рушійних сил, яка спрямована на користь кожного учасника господарських відносин, та вироблення нових інновацій, проектів та продуктів. В сучасних умовах, результат виконання та дотримання чітко встановленого законодавства в інноваційній сфері, можна простежити в міжнародних рейтингах України. Так, за даними Global Innovation Index у 2018 році наша держава вперше обійшла Росію. За рік вона піднялася з 50 на 43 місце в рейтингу інноваційних країн. Це є одним із позитивних наслідків, які свідчать про те, що правове регулювання інноваційної діяльності, підвищує рівень розвитку не лише держави а й суспільства загалом [11, с. 1].

Окрім цього, на законодавчому рівні створюються механізми функціонування спеціальних економічних зон, які допомагають певним адміністративним одиницям покращити їх економічний рівень, вирішити екологічні проблеми, збільшити обсяг виробництва високоякісних товарів, та розвинути інфраструктуру загалом. Таким чином, на основі нових концепцій та законів, держава гарантує суб'єктам господарювання підтримку їх інноваційних проектів, стимулює підприємства для проведення науково – дослідних робіт, налагоджує державне та приватне партнерство між ними, підвищує як економічний рівень так і рівень добробуту громадян.

Список використаних джерел

1. Конституція України. Х.;ТОВ «Одісей», 2008. 48 с.
2. Про схвалення концепції розвитку національної інноваційної системи : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.06.2009 р *Відомості Верховної Ради України*. 2009. №680-р.
3. Статистичний збірник 2018. К.;за ред. І.Є.Вернера,2018. 241 с.
4. Господарський кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. №18, №19–20, №21–22. Ст. 144.
5. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року №435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. №40–44. Ст. 356.
6. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07. 2002р. *Відомості Верховної Ради України*.2002. №36. Ст.266.
7. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09. 1991р. (в ред. від 06.12.2012р.). *Відомості Верховної Ради України*. 1991. №47. Ст.646.

8. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні: Закон України від 08.09. 2011р. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. №19-20. Ст.166.
9. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015р. (в ред. від 07.03.2018 р.). *Відомості Верховної Ради України*. 2016. 3. Ст.25.
10. Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій: Закон України від 14.09.2006 р. (в ред. від 09.12.2015 р.). *Відомості Верховної Ради України*. 2006. №45. Ст.434.
11. Рябоштан І. Україна в міжнародних рейтингах. URL: <https://tyzhden.ua/Society/227774>.

Лиана Нижарадзе Автандиловна
студентка IV курса факультета юридических и соц. наук
Батумского государственного университета
имени Шота Руставели.
Научный руководитель: доктор права,
профессор Партенадзе О. А.

ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ ВОПРОСОВ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ

Экономическая безопасность является фундаментом благосостояния страны, государство в свою очередь должно совершенствовать правовое регулирование вопросов в данной сфере. В статье будут рассмотрены нормативно-правовые основы обеспечения экономической безопасности в современных странах. Так же проанализируются те аспекты, которые имеют наибольшее влияние на систему права в отрасли экономической безопасности. Приведем примеры доказывающие необходимость реформирования и улучшения системы для получения хорошо отточенного механизма работающего на благо государства.

Перед тем как перейти к сути вопроса экономической безопасности, надо понять что такое экономика, может ли она быть уязвима и как мы можем воздействовать на ее устойчивость.

Деньги являются универсальным предметом обмена благ в наши дни. Когда то общество зависило от разных ценностей, но на протяжении времен деньги стали самым используемым предметом обмена, единицей измерения стали валюты. В современном обществе у каждой страны есть валюта, ценность которой определяется уровнем экономической стабильности и взаимоотношениями с другими государствами. В дальнейшем государства перешли к монополии над денежной системой, а точнее они сами стали контролировать оборот денег. Мировая экономика стоит на денежном эквиваленте который в каком-то смысле контролируются международными отношениями. В странах, устойчивость экономики и рынка, считается приоритетной задачей, так как на экономике держится как безопасность в стране, так и безопасность на международной арене.

По сути своей деньги не имеют ценность. Ценность им придает общий договор, который призван подразумевать некую общепринятую стоимость той или иной валюты. Страны пытаются укрепить или же не потерять ценность имеющейся валюты, так как в противном случае экономика страны будет